

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain 4 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain 4 §:n muuttamisesta (HE 120/2021 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut (etäkuuleminen):

- erityisasiantuntija Joni Rehunen, sosiaali- ja terveysministeriö
- toiminnanjohtaja Aki Villman, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:

- Kansaneläkelaitos
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Akava ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- STTK ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain voimassaoloa siten, että se olisi voimassa 30.11.2021 saakka.

Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi väliaikaisia muutoksia, joiden tavoitteena on yksinkertaistaa eräissä tilanteissa työttömyysturvan säännöksiä ja näin keventää etuushakemuksen käsittelyn edellyttämää työmäärää. Ehdotettavat muutokset koskevat eräitä työttömyysetuuden sovittelutilanteita ja työttömyysetuuden maksamista ilman päätöstä. Työttömyysetuutta voitaisiin väliaikaisesti edelleen maksaa hakemuksen perusteella enakkona enintään kuudelta kuukaudelta.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan väliaikaisesti jatkettavaksi työttömyysetuuden sovittelun korotettua suojaosaa eli sitä osuutta ansioista, jota ei huomioida maksettaessa soviteltua työttömyys-

Valiokunnan mietintö StVM 20/2021 vp

etuutta. Samoin ehdotetaan jatkettavan väliaikaista poikkeusta liikkuvuusavustuksen kokoaika-työn työmatkaa koskevaan avustuksen edellytykseen.

Esitys liittyy valtion vuoden 2021 neljänteen lisätalousarvioesitykseen.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallituksen esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain voimassaoloa edelleen 30.11.2021 saakka. Kyseisen lain voimassaoloa on jatkettu aikaisemmin neljään kertaan, ja se on nyt voimassa syyskuun 2021 loppuun.

Laissa säädetään työttömyysetuuden sovittelua ja työttömyysetuuden maksamista ilman päätöstä koskevista poikkeuksista, joiden tarkoituksena on sujuvoittaa etuushakemusten käsittelyä. Lisäksi laissa säädetään työttömyysetuuden niin sanotun suojaosan korotuksesta sekä liikkuvuusavustuksen ehtojen muutoksista, joiden tavoitteena on tukea työn vastaanottamista ja työvoiman alueellista liikkuvuutta.

Hallituksen esityksen mukaan työttömyysetuuksien toimeenpanoa sujuvoittavat ja työn vastaanottamista tukevat säännökset ovat edelleen tarpeellisia, koska covid-19-epidemia aiheuttaa yhä työllisyyttä heikentävää epävarmuutta yhteiskunnassa ja työttömien työnhakijoiden määrä on korkealla tasolla. Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta pitää väliaikaisten säännösten voimassaolon jatkamista 30.11.2021 saakka perusteltuna covid-19-epidemian aiheuttamissa poikkeuksellisissa oloissa ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunta on väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annettuun lakiin tehtyjä muutoksia käsitellessään (StVM 12/2020 vp) korostanut erityisesti suojaosan korotuksen ja liikkuvuusavustuksen ehtojen muuttamisen vaikutusten seuraamista ja arvioimista. Hallituksen esityksen mukaan vasta lyhyen aikaa voimassa olleiden väliaikaisten työttömyysturvalain poikkeusten vaikutuksia ei ole ehditty vielä arvioimaan. Valiokunta pitää edelleen tärkeänä, että tehtyjen väliaikaisten poikkeusten vaikutukset selvitetään työttömyysturvajärjestelmän kehittämisen tueksi.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 120/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö StVM 20/2021 vp

Helsingissä 15.9.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Kim Berg sd
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Merja Kyllönen vas
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Heidi Viljanen sd
jäsen Sofia Virta vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen